

Ամերիկ. արտաին գախարարութեան պետական քարտուղար Մ. Բրաքը Հիլի նորէն ղադր

ՏԵՂԱԿԻ, 25 — Երեկ երկուսը, տեղաբնակ օգնական Մե ԼՍ Կարապետյանը և իրեն Վախճան Գրուրի գլխավորած խմբի, կը հաղորդէր պաշտօնական լայնարարութիւն լըլ Ստաւանորը ձերբակալուելու։ Զեկույց ի՛տեւեղեմ քէ անմահութ արգելաւ իր պատահաւոր օգնական Մե ԼՍ Կարապետյանը Տեղաբնակ Գրուրի կիբեմ երեկ կէտքը վերը ձերբակալուելով իրաւաստան հաւաքագլխի պաշտօնական իջեմ ինքն։

1871

Մովակալ Տարլան գոն է

Վերին, 26 — Երկն կեսեր ետ դանդաղ շարժմամբ Մովակալ Տարլան ի նախագահական ասի, որ Բարիզին նոր վարչապետ էր: Լուսաբեղան չընկալանք կը տեղեկացնեն թէ Մովակալ Տարլան խիստ զոհ մնացած է Բարիզի մէջ իր կատարած խոսակցութեանց արգելքէն: Այս խոսակցութիւնները միջազգային հարցերու մասին չէին: Մ. Ապէլթ, Ֆրանս. կառավարութեան մտադրման ներկայացուցիչը, տակաւին Գերմանիա կը գտնուէր, և Տարլանի գեպի Բարիզ երկրորդ այցելութեան ընթացքին է որ տեղի պիտի ունենայ Տարլան-Ապէլթ հանգիստը: Զեռար-գրոյններ, որոնք չընեն կ'ընեն, դարձեալ:

Մ. Էյմերի կարծիք

Լոնտոն, 26 — Մ. Էյմերի, Լոնտոնի մէջ Լնկաստանի ներկայացուցիչը յայտարարութեան մը մէջ, ի մէջ այլոց, բաւական — Գերմանիայի հարցերուն գործողութիւնը Պաշտօններու մէջ: Մուսուլմանի և Յունաստանի գէտ, մեծապէս փոստը գերմանիայի տերապահական մեքենային, այնպէս որ կարելի է միայն ափսոսանքով ընթացքին գործունէութիւնը: Մինչ Անգլիա՝ այժմ պատրաստ է գիտագրական տնտեսական յարաբերութիւնները:

Բրիտ. ուժերը կը նահանջեն

Գահիրէ, 25 — Պաշտօնական հարցազոյցութիւն մը կը յայտարարէ թէ Յունաստանի կայսերական ուժերը կը շարունակեն իրենց նահանջը յարձակման վարձպահութեամբ, թշնամիին ծանր հարուստներ պատճառելով:

Երովպիոյ կռիւները

Գահիրէ, 26 — Երովպիոյ մէջ, բրիտ. ուժերը այժմ մի քանի քիլոմէթր միայն կետու կը ստեղծեն Տէսէլէն: Այն պարագային երբ այս քաղաքը զբաղուի Բրիտանացիներու կողմէ, խաղաղութիւնը կամ ֆրանսական հող պիտի տնջնեն և կամ պիտի նահանջեն գեպի արեւելք, որ կռիւի պիտի բռնուին այդ կողմէն յառաջացող ուրիշ բրիտ. ուժերու հետ:

Տէսէլէի պաշտպանութեան գիծը ճեղքելու գործողութեան ընթացքին 700է ասիկա խաղաղութիւններ տնտեսացան:

ԼԵՄՈՒ ՎԴՋԻՆՆ ՈՐԴԻՆԱԿԱՆԸ

Աթին, 26 — Լեմու կղզիին կառավարչի Մ. Գարմիլիս յայտարարեց թէ Բալիկ կառավարութիւնը 23 Ապրիլին իրեն տեղեկացուցած էր որ կղզին անմիջապէս լռելով գերման ուժերուն, Յունական կառավարութիւնն արմիւս կողմէ պահանջած իր իրմէ որ իր պարտականութեան զոյար մնայ եւ պաշտպանէ կղզին: Յաջորդ օրը առաւօտուն, Գերմանացի սկսան ռաւախութիւնը ռաւախութիւն կողմէ, միջին ժամը 9, կղզիին պաշտպանութիւնը կընայ ազատութիւնը միջին աստիճան:

Վ. Լուստիստի գոտիներու ընդարձակում

Լոնտոն, 26 — Բրիտ. ծովակալութիւնը հաջորդաբարութեամբ մը յայտարարեց թէ ծովային վտանգաւոր գոտիները ընդարձակած են: Լիպի, Ագիաթոս, Յունաստան, Թուրքիոյ, Իտալիոյ եւ Նուիսպիոյ ծովագերանայ կարգ մը ջրաները այնպէս վտանգաւոր կը նկատուին նախարարութեան նման: Մովակալութիւնը կ'ուսնէ թէ՛ թէ՛ն այս թանգերը տեղանքն պիտի լցանուին, իսկ նման գործողութիւն մը միշտ հաւանական կը թուի:

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Տ. Կոստան Զաւաթուրը յանձն առաւ միջոցը 20 դ. աշ. որ զուարթուէր: Գաւաթի միջոցով զանազան հիւշերու և քաղաքներու ներկայացուցիչներէ, ապրուստի սղութիւնը և իրականական գործունէութեան օգտակար զինքներու միջոցը 2 լայն ծրագիր մը պատրաստեց, ս. ուրիշ ծախսերը չկատարուէր: Երբ ուղեւորը ներկայ կատարութեան, ներքին ծառայող իսկ չէր ընտրուէր և չէր կրնար մեր անպատեղ հողային տնտեսական շատ արտադրութիւն:

Զիւստանի գործողութիւնը 1700 հողի հողատիրութեան հաշիւները իրենց անձնական լայնքները, իրենց վարձքերուն ասիւնը, որոնք 450-էն մինչեւ 900 ս. թման պատճառով:

Երբ Զիւստանի տնտեսական յարաբերութիւնները պատրաստուին, որ, կամ կառավարութեան կողմէն մը և կ'ոյստեն թէ՛ արտադրութեան և կ'ոյստեն:

ՀԱՅԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Միացեալ Մարմին Բարիկի մէջ

Բարիկի մէջ, նախանձեռն թմար Զայ Գաղթականական օգիտներու վարչակարար, կառուած է միացեալ մարմին մը, որուն կը մասնակցին անխախտ Բարիկ գաղթական մեր բոլոր մասնաւորականները: Այս նախագահ, Ար. Չապանեան, Վ. Փափաքեան, Ա. Գիւլիսեան, Ա. Զաւաթուր, Մ. Նալպետեան, Հր. Թ. Բոսնեան, Գր. Կիրակոսեան, եւրին Այս վերինը այժմ արեւելափայտան և իրենց անգլիականացան: Գաղթական չընկալանքներու մէջ արգելափակուած են նաեւ Իսթան. Գաղթական կառավարութիւն անցողները:

Միացեալ Մարմինը կը գործէ շատ համարաշխի: Իր առաջին գործ խնդրաւոր մը առաւ են Սէրի նահանգապետին՝ անոր ուսուցչութեան յանձնելով հայ ազգայնական և թուրքական ծանր կաշտութիւնը: Այս խնդրագրին ուժ տուած է Գ. Անթի Զէյ, այժմ գնացան Ուստիկիներու հաղթանակ և գերիներու օգնութեան յանձնարարութիւն մը, որ կը գործէ և ծրարները կը զբիւրհանաւորաբար: Գերիներու օգնութեան մարմինը կը մասնակցին Զայ Կ. Նալի կողմէն Տիկ. Միւստեան և Վ. Կարման, Ծրարական կառավարութեան Միւստեան կողմէն Մարաֆեան, Մարաֆեան և կառավարութեան միւսներու կողմէն Տ. Բաղդասարեան, Սպարի Միւստեան կողմէն Զայ. Կարման:

Բարեգործական ծանր մէջ գրասենեակ մը բացուած է, որ առաջին տեսակ օգնութիւններ կ'ընեն գերիներու և կարտաւարներու, իրենց նախնական գրառքները իւրաքանչիւր միւսներու գումար մը արամագործ է:

ԱՇԽԱՐՀԻ ՈՍ ԻՒ ԴԵԶԸ

Ամերիկայի Կոնգրեսի տնտես. Սթ. Թըրքեր ամերիկեան երկրորդական տնտեսի տարեկան հազարաւորներ յայտարարեց թէ աշխարհի մէջ ներկայիս ունին եթէ մէկ կտորի վերածննդ, 12 մեթր լայնութեամբ եռալայն տան մը բարձրութեամբ զանգուած մը կ'ուսնանք: Աշխարհի ունին ծանրութիւնը 33,000 թն է, կամ 32 միլիոն ջրիւղով: Անոր կէտ գտնուեցաւ Ալաբամայի մէջ, 10րդ դարու սկիզբը: Այս 32 միլիոն ջրիւղ ունին կ'արժէ 2 հազար միլիոն ֆրանկ: Երբ կ'աւարտուի ծանր 3 միլիոն աշխարհի բնակչութեան վրայ, իւրաքանչիւ մարդու 1000 ֆրանկ բաժնի պիտի տրուի:

Նենգութեամբ պիտի յաղթեն իրենց գնած ի զերը շատ բարձր գինով ծախել Գաղթական օրով կը գնեն Զայեպի իւրերը ինչպէս ալ ալ լայն:

Էլ-Զաւաթուր կը գրէ թէ իւրը անհրաժեշտ չիւրի մէջ է և նախ և առաջ պէտք է ծաղկավարձ կարենայ գնել լայն և փառք գնելով:

Ուստի կ'աւաթարկէ որ կառավարութիւն խոստանալով իր արդար իւրիկ արտադրութեան արգելափակութիւնը ըլլայ ընկալանք և չափաւոր գինով ի զ գնել: Զաւաթուր պարագային մը ի զ գնել: Ծանոթ վաճառականները զայն պիտի բարձրացնեն թիւս կրկնապատիկ գնելով:

Լիւստան կը յայտարարէ:

Պատրաստուած վիճակագրութեան մը համաձայն ինքնայն պատեղազէն միջին հիմայ 220 փոքրագործարարական և կառավարութիւններ կ'ընեն ներքին բանակի մէջ, որոնք 2500 բանակներուն գործողութեան:

Բ. ԳՈՒՄԵՐԻ ՊԱՏՈՒՄԻՍԿԸ, կուսակալն ու Լաղանայեցի կը խորհրդակցին:

Խորհրդակցութիւններ կատարուեցան երեք անգամ: Թիւրքերու միջին, մասնակցութեամբ Գաղթականներու ու Տիւրքական օպտատիւնները պետեղան, ուր քաղաքագետ յայտարարեց թէ՛ Գաղթականներու պատեղութիւնը կ'աւանդուի պէս կ'աւանդուի Կարի եղանակով և օտարականներու հաշուութեամբ կը բաշխուի փութներու:

Կ Ո Ղ Ո Պ Ո Ւ Տ Ի Ն ազդեցութիւնը՝

Զայեպի իւրիկ ջրիւղ 800 ս. գ. բարձրացած երկրորդայններն ու չկողմանակները վերջ հրապարակի վրայ գնելը սկսան անհիւստիստ ասիւն իւրիկ ջրիւղ 175-185-ի ինչպէս ծախսով կը պայմանին:

Զայեպի Կոնգրեսի զոյստեաները իրենց պետեղան Գաղթական մը գինով լայնութեան և փառք գնելով:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒՄ - ԵՓՐԱՏ